

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Večja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2878. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: CORTLANDT 2876.
NO. 29. — ŠTEV. 29. NEW YORK, MONDAY, FEBRUARY 4, 1924. — PONDELJEK, 4. FEBRUARJA, 1924. VOLUME XXXII. — LFTNIK XXXII.

VČERAJ JE UMRL WOODROW WILSON

Včeraj je umrl v Washingtonu bivši predsednik Združenih držav Woodrow Wilson. — Umrl je brez bolečin. Bolan je bil iz leta 1919. — Smrt je povzročila okorelost žil. — Doba žalovanja bo trajala trideset dni. — Najbolj osovražen in najbolj priljubljen predsednik.

Washington, D. C., 3. februarja. — Danes dopoldne ob četrti na dvanajst je umrl bivši predsednik Združenih držav Woodrow Wilson.

Vzroka smrti sta bila mrtvoud in okorelost žil. Vprvič ga je zadela kap leta 1919, nakar se je začelo njegovo stanje slabšati. Umirati je pričel v petek popoldne. Šele eno uro pred smrtjo je padel v popolno nezavest. Umrl je brez bolečin.

Ob njegovi postelji sta bila neprestano njegova žena in njegov zdravnik, admiral Grayson.

Woodrow Wilson je bil rojen leta 1856 v Stauntonu, Va. Wilson je bil eden onih maloštevilnih mož, ki so izvajali velik vpliv na razvoj svetovnih zadev.

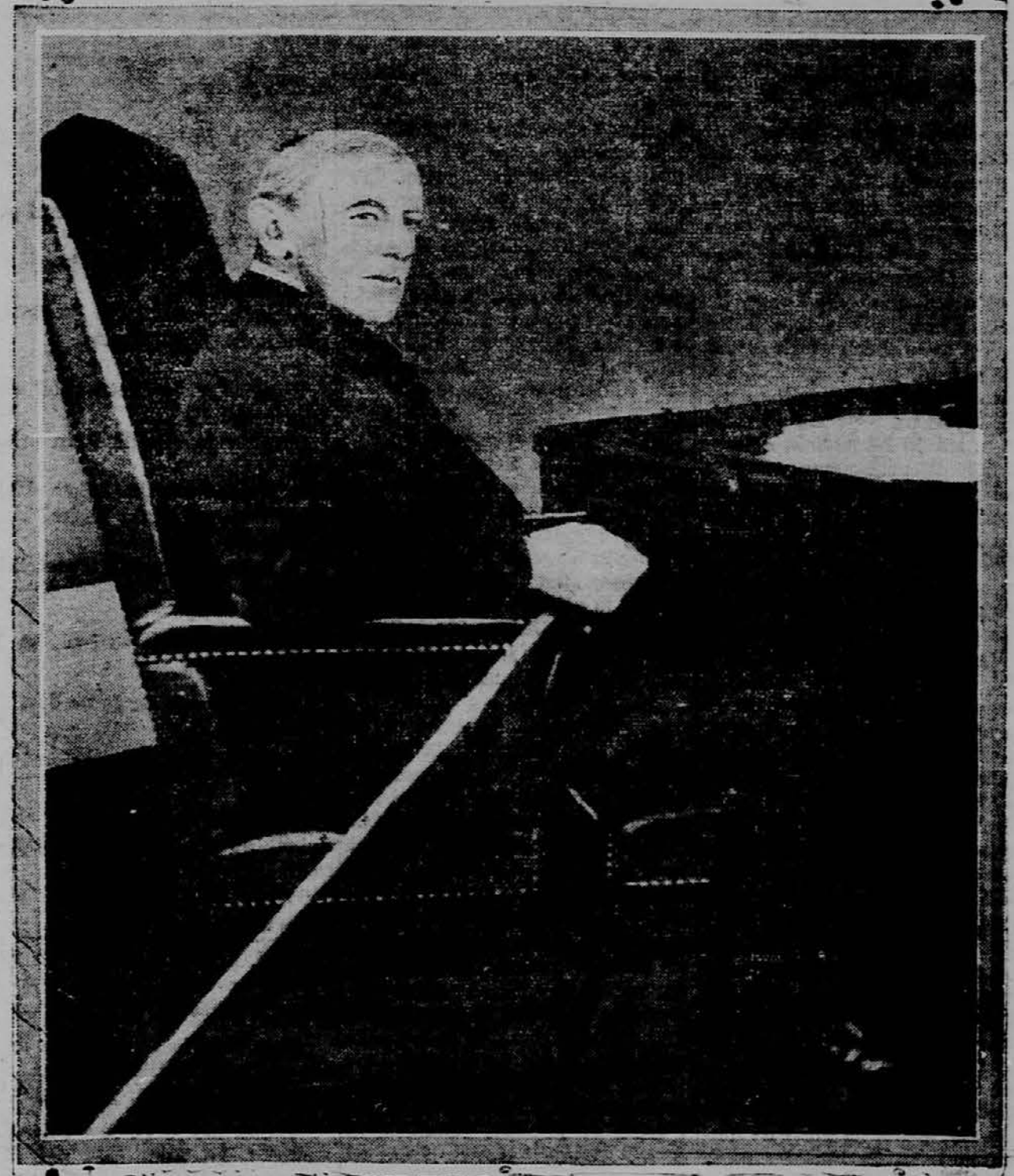
Pod njegovim vodstvom so Združene države opustile svojo politiko osamljenja, zamešale so se v evropsko politiko ter s svojim vojaštvom, municijo in živčnem pomagale zaveznikom k zmagi.

Wilson je nastopil povsem drugačno pot kot so jo hodili njegovi predniki. Izza Andrew Jacksona je bil on prvi demokrat, ki je služil dva termina. Njegov prednik Jackson je bil neotesan samovoljen vojak. Wilson je bil inteligentnejši človek, mož ogromnih duševnih zmoglosti. Oba sta dosegla svoj cilj. Prvi ga je dosegel s silo, drugi z dostojanstvom.

Razen Abrahama Lincolna ni imel še noben predsednik toliko odkritosrčnih prijateljev in toliko zagriženih sovražnikov kot Wilson.

Predsednik Coolidge je zapovedal, naj bodo raz vsa javna poslopja tekom trideset dni razobešene zastave in sicer na poldrogu.

BIVŠI PREDSEDNIK WILSON.

S KONVENCIJE UNITED MINE WORKERS

Howatt je bil poražen. — Lewis je odgodil konvencijo, ko so se pojavili nemiri vsled vprašanja, če naj se stavi na prejšnje mesto unijskega uradnika iz Kansasa. — Po petminutnem pretepu je bil konvencija zaključena. — Članstvo U. M. W. veruje v konstruktivni napredek.

Indianapolis, Ind., 3. februarja. — Aleksander Howatt, prejšnji predsednik Kansas okraja United Mine Workers of America, je bil vržen z odra tekom zaključne ure premogarske konvencije, ki se je vršila tukaj. Ni se hotel namreč pokoriti ukrepu predsedniku Lewisu, po veliki birki, ki se je vršila med njegovimi pristaši in prijatelji ter pristaši administracije.

Zadeva Howatta je bila predložena konvenciji, ki je s pretežno večino odklonila predlog, naj zopet zavzame prejšnje mesto. Konvencija je bilo odgodena sredi divje demonstracije katero so vpriporili prijatelji Howatta proti predsedniku Lewisu, kateremu pa so pomagali njegovi pristaši.

Edina prilika Howatta, da dobi zopet mesto v premogarski organizaciji, obstaja v tem, da sprejme pravorek konvencije, ki je pripravljena glasovati glede njegovega slučaja, če se vrne na delo z lopato in krampom. Nato se bo zopet lahko dvignil v vrstah premogarske organizacije, seveda pod pogojem, da mu bodo ostali njegovi sedanji pristaši verni.

George W. Savage, tajnik komiteja za pritožbe in prizive, je prečital poročilo glede Howattovega slučaja, potem ko je bila prečitana resolucija Howatta, v kateri je zahteval pravično postopanje. V poročilu komiteja se je glasilo, da je uveljavil prejšnji voditelj premogarjev v Kansas "dvojno" organizacijo v uniji in da ni hotel izročiti mednarodni uniji unijske lastnine. Tudi ni primerno poročal o finančnem stanju organizacije pod njegovo upravo.

Ko je zaključil Savage svoje poročilo, se je dvignil Howatt s svojega sedeža v ozadju dvorane ter stopil proti odru. Zahteval je pravice ter prosil, naj se mu da prilika da govori. Njegov nastop je vzbudil precej vznemirjenja, in predsednik Lewis je moral več kot enkrat pozvati navzoče, naj bodo mirni.

Tekom velikega trušča je stopil Howatt na oder, tik poleg predsednika Lewisa. Njegovi prijatelji so vpriporili nadaljno demonstracijo ter zahtevali pravično postopanje.

Predsednik je odločil nato, da ne more Howatt govoriti. To je vzbudilo nadaljni kraval. Howatt se je navidez pokoril odloku predsednika ter odšel proti stopnicam, vodenim na oder. Njegovi pristaši pa so ga pozvali, naj ostane. Nato so vrgli Howatta z odra.

Ko se je zgodilo to, so vpriporili pristaši Howatta velikanski kraval, a pristaši Lewisa so se postavili v bran in tekom pretepa, ki je nastal, je bil Howatt pretepen.

Nadaljnih pet minut je trajal boj, nakar je predsednik Lewis proglasil, da je konvencija zaključena.

Indianapolis, Ind., 2. februarja. — "Konstruktivni strokovni unijonizem je zmagal nad "pogubonosnimi vplivi komunizma". Tako se je izrazil predsednik premogarske organizacije po zaključenju premogarske konvencije, ki se vrši enkrat v dveh letih.

"Popolni poraz teh radikalnih vplivov," je rekel Lewis, "dokazuje, da veruje pretežna večina članstva United Mine Workers organizacije v konstruktivni napredek potom rednega postopanja.

Mezdne zahteve United Mine Workers, kot jim je dala izraza konvencija, bi morale biti odobrene od splošne javnosti. Predstavljajo namreč konstruktivno politiko, koje namen je bil zagotoviti v premogarski industriji mir za čela štiri leta, tekom katerih bo dosti časa za potrebne uravnave. Če se bodo premogarski delodajalci dežele zbrali v posvetovanju z zastopniki United Mine Workers v istem razpoloženju duha, ne more biti nobenega dvoma, da bo lahko sklenjen v primernem času dogovor, ki bo odpravil vso javno vznemirjenost ter preprečil prekinjenje produkcije dne 1. aprila."

vsled splošnega dogovora bodo te ceste ovite v žalno obleko.

FRANCOZI SE BOJE NEZADOVOLJSTVA.

Duesseldorf, Nemčija, 2. febr. Lastniki premogovnikov v okrajih Essen in Bochum so sklenili prekiniti delo po dva dni na teden. Francozi pravijo, da bo to najbrž vzbudilo veliko nezadovoljstvo med premogarji, ki bodo vsled tega manj zaslužili.

Lastniki premogovnikov pravijo, da ne zadostuje število kar, katere da na razpolago zaveznika uprava, a uradniki uprave izjavljajo, da "dobe lahko lastniki premogovnikov lahko toliko kar kolikor jih hočejo.

NOV ČLAN V SVETU LIGE NARODOV.

Madrid, Španka, 1. februarja. Admiral markiz de Magaz, član vojaškega direktorata je odpotoval v Ženevo, da se vdeleži posvetovanj sveta Lige narodov. Direktoratu mu je naročil, naj zastopa Španko pri posvetovanjih v Ženevi.

NOV KABINET NA GŠKEM.

Atene, Grško, 2. februarja. — Regent je naprosil N. Kapandaris, prejšnjega ministra za notranje zadeve, naj svori kabinet, ki bi sledil Venizelosovi vladi.

Zdravniki so z X-zarki preiskali Venizelosovo srce ter dognali, da je srce zdravo ter da se mu ni treba vznemirjati. Venizelos se dobro počuti ter je sprejel Oscarja Straussa iz New Yorka, ki križari s svojo jahto po Sredozemskem morju.

NARASTEK BOGASTVA V TREH DRŽAVAH.

Washington, D. C., 1. febr. — Bogastvo držav New Jersey, Vermont in Louisiane se je v zadnjih desetih letih neizmerno pomnožilo, kot razvidno iz poročila, katero je objavil urad za ljudsko štetje.

Bogastvo New Jersey-a se je povečalo za 98 odstotkov, Louisiane za 74 in Vermonta za 68 odstotkov.

SCHWAB JE ZAPUSTIL AVSTRIJO.

Dunaj, Avstrija, 1. februarja. Znan ameriški jeklarski magnat Charles Schwab je odpotoval na Rivijero, odkoder se bo napotil v Pariz. Ko je bil tukaj, se je zanimal za centralno-evropsko jeklarsko industrijo in prav posebno za razvoj avstrijske magnetne kompanije, ki je dobila pred kratkim velike kontrakte v Združenih državah.

VELIK ODPOR PROTI PRIZNANJU RUSIJE

Sovjetsko poslanstvo v Angliji trdi, da so novice o narodnem pogromu v Rusiji plod reakcijske domišljije. — Nazadnja ki so pridno na delu.

London, Anglija, 2. februarja. Najboljše informirani tukajšnji Rusi so mnenja, da so izmišljena poročila o bližajočem se pogromu proti vsem Židom v Rusiji. Rusko sovjetsko poslanstvo imenuje ta poročila političen manevar proti-sovjetskih sil, ki hočejo uničiti dober vtis, katerega je napravilo priznanje sovjetrov od strani angleške vlade. Na ta način se skuša tudi preprečiti priznanje sovjetrov od strani Italije.

Reakcijski izgnanci smatrajo smrt Lenina ter bolezen Trockija za dobro priliko, da se vpripori mahinacije proti sovjetski vladi in tozadevni načrti so že izgotovljeni. Načrti reakcionarjev niso proti-židovski, razven kjer so prizadeji židje v boljše- vsakim gibanju. Načrti reakcionarjev so narodni, ne pa plemenski ali verski.

Glede omejenega priznanja sovjetrov od strani angleške vlade je izjavilo tukajšnje rusko poslanstvo:

— Ruska vlada je zadovoljna s priznanjem, ki je bilo hitreje kot pričakovano in brez dvoma bo sledilo polno priznanje, kakor hitro bo našla Anglija primernegega poslanika. Rusija bo zadostila vsaki legitimni želji Anglije glede trgovine in prijateljstva.

S priznanjem Italije bo ojačen mednarodni položaj Rusije in sojveti se bodo za nadaljni korak približali svojemu končnemu cilju. — diktatorstvu mednarodnega proletarijata potom mirne svetovne revolucije.

Moskva, Rusija, 2. februarja. Oficijelno je bilo objavljeno, da je bil imenovan Aleksij Ivanov Rikov načelnikom zveznega sveta komisarjev kot naslednik po-

REPUBLIKI HONDURAS PRETI REVOLUCIJA

Republika Honduras plen nove revolucije. — General Carias je zapustil mejo, da prevzame poveljstvo med vstajskimi četami.

Washington, D. C., 2. febr. — V Hondurasu je izbruhnila revolucija in v najkrajšem času bo prišlo dos popadov, če se ne bodo vršile predsedniške volitve prihodnjih par dni. General Carias, eden treh predsedniških kandidatov, je odpotoval na mejo republike Nicaragua, da prevzame poveljstvo nad vstajsko četo ki bo odkorakala proti glavnemu mestu.

Vse ustavne pravice v Hondurasu so bile preklicane v četrtek opolnoči.

Oblasti v glavnem mestu so pripravljene vzdržati de facto režim do končnega izida predsedniških volitev.

Tukajšnji državni departament ni dobil še nobenih definitivnih sporočil glede volitev ali časa, kdaj se bodo vršile. Ameriški poslanik bo zaenkrat ostal na svojem mestu, a bo odpoklican, če se ne bodo volitve kmalu vršile.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

kojnega Nikolaja Lenina. Leon Trocki bo ostal vojni minister.

Tekom popoldanske seje sovjetskega kongresa je M. Litvinov objavil angleško priznanje sovjetske vlade, kar je vzbudilo veliko navdušenje med delegati. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se je pozdravljalo angleško vlado.

Kalenin je rekel v svojem zaključnem govoru na kongres:

— Kljub smrti Lenina smo postali močnejši, neglede na kakšne lacijske naših sovražnikov, da bomo postali slabši. Priznanje od strani Anglije je dokaz tega dejstva.

ANGLEŠKO ČASOPISJE O WOODROWU WILSONU

Anglijo je zelo vznemirilo poročilo o smrti prejšnjega predsednika Wilsona. — Križali so ga politiki. — pravi neki list.

London, Anglija, 3. februarja. Woodrow Wilson je bil največji Amerikaneec izza Abrahama Lincolna. — pravi Sunday Express. — Pomenjal je izjalovljenje, kot Mojzes, kajti ni mu bilo dovoljeno povesti Evropo v obljubljeno deželo. Po preteku stotih let pa bodo zgodovinarji višje cenili njegovo izjalovljenje kot pa uspeh kateregakoli drugega človeka tekom velike vojne.

Blesk slave je že pričel temniti oblake mož, ki so uničili Wilsonove sanje. Pet let razočaranj nam je vrnilo izgubljeno perspektivo. Wilson, na svoji smrtni postelji, je napravil iz svojih izdajalec na obeh straneh Atlantika prtilikavce ...

— Politiki so ga pribili na križ. "Observer" pravi:

— Ko potekajo leta, je pričela Evropa spoznavati ves obseg izjalovljenja Wilsona, kajti mirova pogodba jo je skoro uničila, ker nima korektivnega procesa, katerega bi nudila Liga narodov z vključeno Ameriko. Njegovi ideali pa so ostali. Čas bo dokazal, da je imel prav ...

Tudi drugi so bili deležni kredita njegovih idej, a noben človek v mogočem položaju se ni v taki meri kot on poslužil za gotov namen sile, ki mu je bila na razpolago. Zgodovina ga bo častila kot moža, ki je dal svetu nov pojm in novo vest v mednarodnih zadevah.

Pariz, Francija, 3. februarja. Pariz je vznemirilo poročilo o smrti prejšnjega predsednika Wilsona, katerega smatrajo za največjega Amerikaneca kar jih je kdaj obiskalo Francijo. V skoro vsakem mestu in trgu Francije je cesta, ki nosi Wilsonovo ime in

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA
Rasplošila na sadnje pošte in izplačuje "Poštni čkovni zavod" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugo, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

1000 Din. \$12.70
2000 Din. \$25.20
5000 Din. \$62.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
Rasplošila na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

200 lir \$10.00
300 lir \$14.70
500 lir \$24.00
1000 lir \$47.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računimo posebej po 15 centov za poštino in druge stroške.

Za pečiljavo, ki prispeja znesek pet tisoč dinarjev ali po dva tisoč lir dovoljeno po možnosti se poslužiti popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam doseže poštni denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
23 Cortlandt Street Tel. Cortlandt 2878 New York, N. Y.
Glavno poslovališče: Jadranska Banka.

"GLAS NARODA"

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
Slovene Publishing Company
(A Corporation)FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDEK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za leto letg	\$7.50
In Canada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelje in praznikov.
Izpolni brez podpisa inubenosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bilvaličke naznani, da hitreje najdemo naslovnik.**"GLAS NARODA"**82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2878

ALFRED BRUNING & CO.

TRADES UNION COUNCIL

NEW YORK CITY

WOODROW WILSON

Umrl je Woodrow Wilson, ki je predsedoval Združenim državam osem let.

Pojavil se je, ko je pod navidezno mirno površino svetovnega političnega položaja vse vrelo in kipele. Marsikdo je slutil blizajočo se vihar, nekateri so ga celo napovedovali, pojavil se je pa za vse tako nepričakovano, da so bili v odločilnem trenutku največji svetovni državniki podobni diplomatičnim šolarjem.

Šele svetovna vojna je odprla v Wilsonu izredne zmoglosti moža dalekovidnega vpogleda, ki se je temeljito razlikoval od vseh svojih sovrstnikov.

Naravni zakon je pa, da imajo veliki možje tudi velike napake.

V času splošne zmednosti, ko se je bližala evropska bojna vihar svojemu višku, je potekel njegov prvi termin.

Senca smrti in groze se segale tedaj tudi v Ameriko. Kapitalisti so hoteli vojno, narod je trepetal pred njo.

Wilson je poznal nemško objestnost in je vedel, da ji zamore edinole Amerika zastaviti pot.

Če bi obljubljal v predzadnji predsedniški kampanji, da bo telebil Ameriko v vojno, bi brez dvoma propadel.

Poslužil se je diplomatičnega trika ter zmagal s pomočjo gesla, da ni naprtil Ameriki vojne.

Par mesecev po njegovi drugi izvolitvi so pa že bile prekinjene diplomatične zveze med Nemčijo in Združenimi državami, nekoliko kasneje je pa poslala Amerika v Evropo na stotisoče svojih vojakov, na sto tisoče ton municije in na sto tisoče ton živeža.

Umirajoči Antanti so bile te ameriške pošiljke kot vzbrizgaji z morfijem. Antanta se je za hip opomogla ter je, močna le na videz, močna kot je močan narkotik, premagala sovražnika.

V tistih usodopolnih trenutkih je bil Wilson najuglednejši in najpomembnejša osebnost v svetovni zgodovini.

Svojega programa pa ni mogel izvesti, ker se je zamešal kot edin poštenjak v sodrgo nepoštenjakov, ker je kot idealist sedel pri zeleni mizi kriminalnih materijalistov, ker je hotel volkove učiti manir, ki so le jagjnetu lastne.

Zgodovini Združenih držav bo zavzemal Wilson mesto poleg Lincolna in Washingtona.

Ne zastran svojih zaslug, pač pa zavoljo tega, ker se je dvignil kot sta se dvignila Washington in Lincoln, za par pedit nad vsakdanjostjo.

Tudi Jugoslavi so mu lahko hvaležni.

V dneh največjega kolebanja, v težki uri preporoda je njegova beseda blagodejno vplivala na razpoloženje zbeganega naroda ter vtila zadostno množino življenjskega soka v porajajočo se državo.

Dopis.**Greensburg, Pa.**

Mesto Greensburg leži ob glavni železniški progi, koja veže New York in Pittsburgh. Greensburg ni veliko mesto. Steje okoli 17 tisoč prebivalcev ter je oddaljeno 30 milj od Pittsburgha. V mestu Greensburgu je le par slovenskih družin. Najbližje slovenske naselbine so Haydensville, Hammerman in Glorytown. Iz teh treh imen je razvidno, kot da bi bila to tri mesta, v resnici pa vse skupaj ni nič drugega kot troje večjih vasi. Najbolj oddaljena sosedna sta le par sto jardov daleč drug od drugega. Nam najbližja naselbina Slovencev je vas Carbon v razdalji pol milje. Steje kalih 10 slovenskih družin. Omenjeni Haydensville je oddaljen 2 milj od Greensburga, leži ob glavni poulični progi, koja veže Greensburg in Uniontown in sije 17 družin. Ene večjih slovenskih naselbin je Claridge, 5 milj od nas. Slovenska naselbina White Valley je v razdalji 12 milj od Greensburga. Export in Slickville pa sta oddaljena 13 milj. Yukon steje precejšnje število slovenskih družin in je oddaljena 10 milj od Greensburga; ravno tako naselbina Herminie. Je pa še več drugih manjših slovenskih naselbin, katerih nisem omenila.

Nasla okolica je obdana s številnimi premoorovi. Eni obratujejo po en ali dva dni, zopet drugi tri dni, eni celo po pet dni. V splošnem se pa ne more trditi, da se dobro dela. Pittsburgh Coal Company je zaprla 35 svojih velikih rotoev že meseca novembra minullega leta. Omenjena kompanija ima veliko število premoorovnikov, kojih nekateri še danes dobro obratujejo. Ker mi je mesto Pittsburgh deloma poznano, moram omeniti, da pittsburske fabrike obratujejo srednje. Westinghouse Company v East Pittsburghu tudi srednje obratuje. Isto tako Carnegie Steel Corporation v Bradocku. V McKeesportu in Homesteadu delajo tamkajšnje tovarne s polovično paro. Omeniti moram tovarno Kelly & Jones Co., sedem minut hoda oddaljeno od naše vasi Haydensville. Delaveci te tovarne so šli na štrajk še 23. novembra 1923 in se ne ve, kdaj prične zopet z delom.

Me Slovence Haydensvillčanke smo ustanovile tamburaško društvo, katero je pričelo prve vaje ali pouk meseca marca 1923, torej še ni staro eno leto. Me Slovence precej dobro zigramo, kar se more zahtevati od tamburaške strune. Predpust, kakor vsem znano,

je čas primeren za svatbe in ples, in ker je čas za to, moram omeniti, da bo naše tamburaško društvo sviralo dne 9. februarja na White Valley, Pa., deset milj od Greensburga. Pričetek ob 7. uri zvečer v Slovenski dvorani. Nadalje bo naše društvo "Marguerite Five" sviralo dne 16. februarja na Yukonu, Pa. Pričetek ob pol sedmih zvečer. Dne 23. februarja zopet na White Valley. Na pustno soboto 1. marca bomo igrali na

Universal (Clarksville), Pa., v bližini slovenskih naselbin Trestle in Rentown.

Končno pozdravljam vse Slovence in Slovence, posebno pa tamburašice in tamburaše. Glasu Naroda pa želim veliko novih naročnikov in dobrih plačnikov, ker je najstarejši dnevnik in tudi najboljši slovenski list v Združenih državah. Vaša

Mary C. Kete.

Novice iz Slovenije.**Uboj v Beli Krajini.**

V občini Suhor pri Metliki se je na praznik Sv. Treh Kraljev vršila skupščina pogrebne družbe, katerega zajedniškega društva, pri kateri se je plačevala članarina. Prišlo je tudi veliko umrlih iz sosedne župnije Druge, kakor tudi katolikov iz župnije Suhor. Vsi so se zbrali na Hrasu št. 27 v gostilni pri "Bajti". Zrečeli so se kmalu zabavati, piti in plesati. Bili so vsi prav židane volje. Med njimi je bil tudi iz domače vasi 26letni čevljar Marko Šribar, ki se je precej napil, vendar nerodnosti ni počel. Gostilničarka Mara Pepovič je ukazala ob 4. polpodne svojemu hlapcu, da naj ga vže iz gostilne na sneg. In tako se je tudi zgodilo. Pred gostilno pa so napadli Šribarja Peter Reba, Marko Selakovič in Janko Popovič, vsi iz Druge, ter mu zadali baje smrtne udarce. Vse to je videla nekterka gostilničarka, Danica, ki je takoj tekla v gostilno in poklicala Roziko Težak, da naj gre pogledat, kaj delajo s Šribarjem. Ko je Rozika prišla, je že ležal Marko na obrazu. Imenovani suroveži so reveža s snegom ometali. Ko jim je zaklicala Rozika, kaj delajo, so ji odvrnili: "Što te brigu!" Nato je jelo dekle Šribarja vzdigovati in klicati, a ni bilo nobenega glasu več. Nato je poklicala Antona Prosenika iz gostilne, da ji je pomagal moža položiti na voz in odpeljati domov. Doma se ni nič več zavedel ter je ponovi ob 3. izdihnil. Znaki udarcev so bili videti na glavi na desnem senu, za desnim očesom in zadaj na vratu, po telesu pa je bil ves črn. Na vse zgodaj je šel njegov oče naznanit zločin orožnikom in drugi dan sodišču v Metliki ter prosil za sodniški ogled. Čakalo pa se je na ogled zama! Nobena oblast se ni ganila. Truplo je ležalo šest dni nepokopano, potem pa ga je pokopal domači župnik kljub temu, da se mu ni od nobene oblasti nič sporečilo in ne naznalo pravega vzroka smrti. Ta brezbržnost oblasti je med ljudstvom povzročila veliko nevoljo in ogorčenje, kar je razumljivo. Šribar je bil sicer priden obrtnik.

Podjetni livarji.

Iz topilnice Samsove livarne v Ljubljani so bili ukradeni 4 bloki cinkain 3 bloki bronca v vrednosti 16,000 Din. Policija je takoj začela energično poizvedovati za tatovi in posrečilo se ji je, da je izsledila krivce in zasegla ukradeno blago. Vlom v topilnico sta izvršila livarja brata Alojzij in Ivan Suban, ki sta zmetala omenjene bloke skozi okno spodaj na preži pripravljenu zidarskemu pomočniku Alojziju Kozmnu in ključničarju Stanku Hočvarju. Cink in bron so potem prodali nekemu trgovcu na Sv. Petra cesti. Nekaj dni so prav imenitno živeli, vendar je policija postala na družbo pozorna, zlasti radi tega, ker sta oba Subana takoj po tatvini izostala od dela. Cela tatinska štiripersna detelja je bila pozneje aretirana. Obdolženci so svojo krivdo priznali in so bili izročeni državnemu pravdnstvu.

Drzen rop na ulici; ropar prijet.

Na Miklošičevi cesti v Ljubljani, torej v središču mesta, je bil izvršen drzen cestni rop, ki se pa ni posrečilo, vendar dokazuje, da je javna varnost v zadnjem času na mnogih mestih pomanjkljiva. Kmetica Marija Jelnikar z Doljenškega je odšla iz gostilne pri "Belem volku" proti glavnemu kolodvoru po Miklošičevi cesti. Ko je prispela v bližino "Unio-na", je nenadoma pristopil k njej neki neznanec ter ji iztegal iz čepa listnico, v kateri je bilo 360 Din in pobegnil. Jelnikarjeva je na ravno začela kričati na pomoj, narkar se je neznanec ustavil. Počkal je Jelnikarjevo ter jo dvakrat udaril po glavi, rekoč: "Kaj sem ti vzeti?" Nato je stekel proti Marijinemu tugu, kjer pa je bil od pasantov ustavljen in prijet. Prepeljan je bil takoj na policijo, kjer je bil konfrontiran. Napadalec je 30letni zidar Filip Kineze iz Italije. Ker obstoja sum, da je Kineze izvršil v zadnjem času številne cestne rope, je bila drugi dan dopoldne v njegovem stanovanju izvršena preiskava. Zasišana je bila tudi njegova ljubica.

Ljubenziv prijatelj.

Delavec Fran Zupan je popival v neki ljubljanski gostilni s svojim prijateljem Alojzijem Plesničem. V trenutku, ko se je slednji odpravil iz gostilniške sobe, mu je dolgoopet "France" že izmaknil iz listnice, nahajajoče se v suknjicu, 100 Din ter jih skril pod mizo. Plesnič pa je tatvino opazil in je dal Zupana aretirati.

Brivec — detektiv.

"Jaz sem detektiv!" Odprite v imenu zakona! Tako je prišel v Ljubljani pred polnočjo pred stanovanje dveh samic Steffe No-grašek in Barbke Jerb ter je z osornim glasom zahteval, da mu odpreta, ker mora napraviti "revizijo". Prestrašeni ženski sta neznanu res odprli in slednji je začel po sobi razmetavati predmete ter stikati po omarah. Njegov uradno strogi obraz pa se je kmalu spremenil. Ljubenzivno je pogledal obe devotki ter eno pobožal po obrazu. Ko pa je videl, da ženski sumita, da tu ne more biti nekaj v redu, se je zopet nauradil in naredil "strog" obraz. Zahteval je, da mora Steffa takoj z njim na policijo. Obe devotki, ki sta očividno opazili, da imata opraviti s prefriganecem, sta pričeli kričati na pomoč, narkar je neznanec pobegnil. Prijela sta ga med begom dva železničarja, katerima pa se je iztegal iz rok in izginil v noč. Policija je v osebi podjetnega detektiva aretirala naslednji dan bivšega brivskega pomočnika Henrika Urbanca in ga zaslislala.

Razne nesreče.

Delavec Romanu Lehnerju v mestni klavni v Mariboru je odletel pri brušenju lopatice elektromotnega brusnega kamna železen drobec v desno oko in ga tako poškodoval, da so ga morali oddati v bolnico.

V Götzovi pivovarni v Mariboru je padel pri nakladanju ledu delavec Dominik Šmudrl iz voza in si težko poškodoval desno nogo. Ravno tam je stopil nočnemu čuvaju Antonu Cvirnu konj na nogo in mu zdrobil stopalo.

V opekarni barona Borna v Pristavi je padla delavka Mariji Lahove železna tračnica na desno nogo in jo težko poškodovala.

Kolarskemu pomočniku Antonu Zagoren je padel hlood na levo roko in mu jo zmečkal.

Sakaču Ivanu Čuricu je padel v gozdu na Pohorju težak ploč na ramo in ga težko poškodoval.

V tovarni pohištva Remec & Co. v Duplici je padel težaku Francu Benda hlood na levo nogo in mu jo poškodoval pod kolenom. Ravno v isti tovarni je odletelo ključavničarskemu vajencu Jožefu Golobu težko kladivo v glavo ter mu raztrgalo levo lice.

V tovarni "Bistri" v Domžalah je odletel ključavničarju Adolfu Loboda košček železa v desno oko in mu ranil punčico.

V tovarni "Titan" v Kamniku zaposleni delavec Peter Glagoljev je padel na zmrljih tleh tako, da si je zlomil levo roko v komolcu. Pri spravljanju lesa je težko ponesrečel vulgo stari Mokrin iz Rečice v Savinjski dolini; zlomil si je obe nogi. — Na podoban način je smrtno ponesrečel posestnik Suhovršnik pri Novi Štifti.

ROJAKI, NARODAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJO SLOVENSKE DRŽAVNE SLOVENSKE DNEVNIK V

Peter Zgaga

V soboto je bil tisti dan, ko je prišel krt iz kratine pogledat. Če je videl svojo senco, se je zopet skril za šest tednov. Če je ni videl, je ostal zunaj, in konce zime bo lep.

Tako pravijo ljudje. V to vraževerstvo več verujejo kot v vse znanstvene vremenske napovedbe.

To je značilno znamenje naprednega veka.

Anglija je priznala sovjetsko Rusijo.

V kratkem je bo priznala tudi Italija. Za Italijo bodo počasi pripajljale ostale države.

Jugoslavija takrat, ko ji bo Pariz zapovedal.

Amerika tedaj, ko bo dobila povelje iz Wall Streeta.

Rojak ni dolgo časa videl svojega prijatelja.

Pozdrav je bil odkrit in prisrčen.

— No, kako je kaj? Sem slišal, da si poročen. Kako se kaj imata z ženo?

— Počasi se bova že pretolkla skozi.

Kje so časi, kje so časi, ko se je reklo:

"Nak, dolarja pa že ne dam za galono vina".

"Daj mi dve dobre cigari za pet".

"Ko gre ženska preko ceste dvigne do gležnjev krilo. Sramota!"

"Dragi moj, jaz ti bom do smrti zvesta".

"Kaj, šestdeset dolarjev naj plačam za drugi razred na parniku "France"?"

"Dva dolarja sem dala za šunko, pa je bila tako majhna, da smo jo komaj za dva dni imeli".

"Danes me je gospod prijazen pogledal, ko sem dala petdeset centov za cerkev".

"Pomisli, sedemnajst let je stara sosedova punca, pa je že zaljubljena".

"Če bi zaslužil po tri dolarje na dan, pa bi bil čisto zadovoljen".

"Stanovanje vam zarentam za šestnajst dolarjev na mesec, pa vam prvi mesec ni treba nič plačati". — "Ne, nočem. Petnajst dolarjev dam in šest tednov bom v njem zastoj". — "Dobro, pa naj bo".

"Ta pa že mora biti bogat, ker se z avtomobilom vozi".

"Največji kozarec piva za pet centov in free lunch".

"To je mož poštenjak".

"Sram jo bodi, ker si padra obraz".

"Malo je manjkalo, pa bi gospod na prižnici začeli govoriti o politiki".

"Vstopnina za piknik je en dolar. Ženske proste. Jed in pijača brezplačna".

"Mi smo pa Francezna služili".

"Ah, kaj boš hodil v banko po denar, ti bom rajši jaz posodil, da ti ne bo treba plačevati obresti".

"Kaj, petnajst dolarjev zahtevate za obleko, narejeno po meri?"

"Ti prijatelj, ali mi veš povedati, kako se kuha žganje?"

Kje so časi, ko se je, takole govorilo? Ali se še vrnejo kdaj? Najbrže nikdar več.

Jugoslavanska**Katoli. Jednosta**

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni uredniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 104 Pearl Ave., Lorain, O.

Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.

Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 561, Ely, Minn.

Blagajnik: neplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 411 — 18th Ave. East, Duluth, Minn.

Vrhovni uredniki:

Dr. JOE V. GRAHEK, 308 American State Bank Bldg., 606 Grant St. 25 Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 206 Bakewell Bldg., 507 Diamond and Grand Streets, Pittsburgh, Pa.

MOHOR MLADIC, 1334 W. 13 Street, Chicago, Ill.

FRANK SKRABEC, 4123 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 488, Ely, Minn.

GREGOR J. FORENTA, 210 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.

FRANK BORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Rd., N. E., Cleveland, O.

PAULINE ERMENC, 332 Park St., Milwaukee, Wis.

JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.

ANTON CELARC, 688 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošilja na glavna tajnika. Vse priobče naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprejemajo naj se pošilja na vrhovnega nadzornika.

Jugoslavanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovancem na obliži pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda najbližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitve novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Jugoslavija irredenta.**V Vipavi so ustanovili fašijo.**

Predsednik je okrajni zdravnik Italijan dr. Delphin. Med prvimi, ki so vstopili med fašiste, je župan Josip Petrovič, kateremu izpremenbe po vsakokratnem položaju dobro polnijo žep. Moč ima kar štiri obrtne koncesije. Ta človek je tudi pomagal pregnati slovenskega zdravnika dr. Kanca iz Vipave. Zavednost, kje si!

Tudi slovenske srednje šole odpravljene.

Uradni list prinaša odlok, ki določa, da se bo v drugorodnih srednjih šolah in učiteljskih vseh pouk od šolskega leta 1927-28 dalje v italijanščini. K temu pouku se bo prehajalo postopno, začeti s 1. razredom nižjega tečaja.

Kako postopajo z Idrjci.

V Idrji je ustavljeno delovanje Narodne čitalnice in podružnice Planinskega društva. Dramatično društvo je moralo tudi prekiniti svoje delovanje, ker je bilo prisiljeno podreti v rudniškem gledališču svoj oder, katerega si je nabavilo z velikimi stroški. V gledališču je rudniško ravnanstvo

Napad na profesorja.

Pred kratkim je bil napaden na periferiji goriškega mesta profesor Bones. Težko ranjenega in nezavestnega so spravili v goriško bolnico. Profesor niti govoriti ne more. Napadalec še nimajo.

nastanilo vojne invalide, ki so prišli v rudniško službo. Tako politična oblast uničuje vse, kar deluje na slovenskem kulturnem polju in uraja v Idrjo tuj živeli.**Beda in brezposelnost v Istri.**

Po vseh iz Istre se nasilja nad tamkajšnji slovenskim elementom nadaljujejo. Naredba o šolah se strogo izvaja, čeravno se v tem oziru pojavljajo velike težkoče. Naši ljudje žive v velikih materialnih nepravilnostih, ker za nobeno ceno ne morejo prodati svojega vinskega pridelka. Oljka se je lani dobro obnesla in to edino še ublažuje splošno bedo. Ljudje gledajo s strahom v bodočnost, ker je možnost kakega drugega zaslužka minimalna. Mlajši ljudje odhajajo v Francijo, kjer dobi-vajo delo pri obnovi v vojni opustošenih krajev.

Za vse bančne posle,

kakor tudi za vse druge potrebe v zvezi s takimi posli je najbolje, de se obrnete na svoj domači zavod, kjer bodo Vaši nalogi najvestnejše in najboljše izvršeni.

Vaši prihranki so sigurni in Vam nosijo obresti po

4%

ako jih naložite pri nas na —

"Special Interest Account"

Glede denarnih pošiljatev, potovanja v domovino, dopreme oseb iz domovine, izstavljenja "affidavitov", pooblastil itd. posluži Vas naš zavod ceno, brzo in solidno.

FRANK SAKSER STATE BANK

Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

NOVA ZAHITIIVA KNJIGA**NA KRVAVIH****POLJANAH**

Spisal Ivan Matičič

Cena s poštnino

\$1.50**TRPLENJE in strahote s bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.**

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. In Galicije, z Doberdolske planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Pijave in p polkovnem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik in vojna.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

GOSPICA MALA

Spisal JEAN RAMEAU.

Za "Glas Naroda" priredil J. T.

22

(Nadaljevanje.)

— Predvsem sem skrbela za občinske reveže Zanje sem dala županu v Saint Seriacu deset tisoč frankov.

— Presneto! Za deset tisoč frankov lahko že kupim senatorstvo.

— Pa ne v Bretanji, oče — je rekla Katarinec odločno.

— V Bretanji? ... No, mogoče v Bretanji, ne, Bretonci so značajni ljudje ...

— Svoje delo bom pa tako zaključila, da bom podarila staro barako, kot ti praviš gradu, izobraženim, dobrošernim osebam, hčerki ugodnega zdravnika, ki ti bo desna roka pri politvah. Sam dobro veš, kako so zdravniki priljubljeni pri kmetih, ker jim store toliko dobrega. V vsako hišo imajo vstop, in ljudje jim napravijo, karkoli si požeje. Zdravnik, ki ga imam v mislih, bo šel od hiše do hiše ter govoril: Le volite Lerosela, ljudje moji. On je najboljši človek na svetu. Poglejte, kaj sta storila on in njegova hči za naše reveže. Sam pri sebi bo pristavil: Le poglejte, kaj sta storila zame. Vse te bo hvalilo, če boš storil tako kot pravim jaz.

— Verjameš. —

— Denar, ki bi ga žrtvovala, bi ne bil izgubljen. Ravno nasprotno — boljše ga ne moreva naložiti. Več sadu ti bo prinesel kot vsi tvoji premogovniki in vse tvoje akcije. Živel naš bodoči senator!

— O ti presneta priliznenka!

— Saj vendar izprevidiš, dragi očka, da delam samo zate.

— Toda, strela, stopdeset tisoč frankov — je mrmral Lerosel, ki je znal ceniti vrednost denarja. To ni karsibodi. S tem denarjem postane človek lahko že minister.

— No, boš pa minister, če hočeš.

— Dobro me imaš v kleščah.

— Čisto nič ne. Saj si zmogel, saj si bogat, ljudi poznaš, šturdiran si in izobražen. Oh, če bi bili vsi ministri tako zmogljivi kot si ti! Zaenkrat ti pa ne preostaja drugega kot da postaneš senator.

— Prav imaš, prav imaš — je pritrdil Lerosel ter si gladil brado.

— No, torej sem te vseeno prepričala?

— No, in ravno vsled tega, ker si me prepričala, bom naredil tako, da tisti padar ne bo dobil mojega gradu.

— Ka ... j? — se je začudila Katarinec, nad vse presenečena.

— Grad bom obdržal zase in se bom poleti vanj preselil. Na ta način se bom nahajal v središču svojega političnega delovanja.

— Tega pa ne boš storil — je vzklila gospica Mala, ko je prišla k sapi. Očeta je ljubeznivo objela ter žalostno rekla:

— Strašno bi bila žalostna!

— Fravsi, da bi bila žalostna? — se je nasmehnil.

— Da, neizmerno. Seveda, ti se šališ, meni pa krvavi sree.

— Sree ti krvavi? To je pa nevarna reč.

— Da, sree mi krvavi. Kaj pa ima človek od bogastva, če ga ne sme podariti, niti svoj najboljši prijateljci? Nisem mislila oče, da si tak. Zakaj šediš zame denar, ko vendar veš, da se ne bom nikdar poročila.

— Kaj? Kaj? — je protestiral stari Lerosel.

— Da, nikdar se ne bom poročila in vsled tega ne bom imela potomca. In ti, ki zaslužiš marsikatero leto šeststo tisoč frankov, mi odrekaš to malenkost! Ne, kaj takega pa nisem mislila ... Več kaj, oče, zanesi mi dajaj samo po trideset tisoč frankov na leto, mesto petdeset tisoč kot dosedaj. Vidiš, na ta način boš spravil skupaj tisti denar, kar si ga dal videti. Saj boš tako storil, kaj ne? Seveda boš. Saj si moj ljubi, moj dragi očka.

Naslonila mu je glavo na ramo ter začela jokati.

Staremu Leroselu se je začelo tajati sree kot sneg na solnem. Prijel je otrokovo glavo z obema rokama ter jo začel poljubljati na solzne oči.

— Le pomiri se, Katarinec, nikar ne bodi žalostna. Le daj ti staro barako komurkoli hočeš.

Kot pero je planil Katarinec kvišku.

— Rec? — je vprašala veselo se smeje. — Torej dovoliš?

— Da, dovolim.

— Enkrat za vselej?

— Da, enkrat za vselej.

— Tako dobrega očeta kot si ti, ni na tem božjem svetu.

Mukoma se ji je izvil iz objema ter ji pričel delati pridigo.

— Ti si otrok, si bila otrok, in boš vedno otrok. To, kar sem sedaj privolil, je največja neumnost, kar si more kdo misliti.

— Ne, to pa res ni neumnost. Baš nasprotno — mu je ugovarjala Katarinec.

— No, kar pa ravno hočeš — — —

— Si pa zadovoljen, kaj ne? — Sedaj pa ni treba o tem več govoriti. Prihrani si svoje govorniške zmoglosti za parlament.

Boje se, da bi ne snedel svoje besede, ga je začela Katarinec poljubljati, da skoraj dihati ni mogel.

Sele po dolgem prizadevanju je imel priliko vprašati:

— Ali je že vsaj lepa tista zdravnikova hči?

— Da, jako lepa je? Toda, zakaj se zanimaš zanj, oče.

— Po pravici ti povem, da me to res zanima. Če bi bila grda, bi pod nošenim pogojem ne dovolil.

— Le pomiri se! Lep je kot angelj. Blondinka je. Lepše ni med Dinanom in Saint Malo.

— Potemtakem ima dosti snubcev?

— Seveda jih ima dosti.

— Ali se bo poročila?

— To vprašanje je spravilo Katarinec iz ravnotežja. Zardela je, povesila pogled in odvrnila:

— Ne, meni se zdi, da se ne bo poročila.

— To se ti samo zdi. Ali ne veš zagotovo?

— Pa tudi če se poroči, me to nič ne briga. Kar bom podarila, bom podarila le nji, ne pa njenemu možu.

Da bi se izognila nadaljnim nadležnim vprašanjem, mu je začela gladiti brado.

— Čisto si podoben avstrijski emu cesarju, — mu je rekla priliznjeno. Samo mlajši si, seveda, dosti mlajši.

Stari Lerosel se je res včasih navduševal za starega avstrijskega cesarja in za njegovo cesarsko brado. Laskalo mu je, če mu je rekel, da mu je podoben. Včasih si je mislil: Kaj če bi me imenovala francoska vlada poslanikom na dunajskem dvoru? Nihče bi me ne ločil od cesarja.

(Dalje prihodnj.)

Žiga Bosel, nove vrste milijonar.

Ko se je razsulo staro habsburško cesarstvo, so izgubili vse svoje imetje nešteti ljudje, ki so imeli do onega časa največja bogastva. Celi svet se je mugal ob šumnim nadvojvodom, ki so se morali seznaniti s pomanjkanjem, princem in grofom, ki so privikrat v življenju izvedeli, kaj je lakota ter neprestanemu padanju vrednosti avstrijskega denarja v splošnem, ki se je igral kot z žogo z življenjskimi prihranki starih ljudi.

Imamo pa zopet druge slušaje, ko so postali ljudje bogati v kratkem času, takorekoč preko noči. To so bili ljudje, ki so v pravem času spoznali resnični pomen "napihnjenosti denarja".

Nobenega boljšega vzgleda te skupine ljudi ne moremo najti kot je vzgled mladega moža, kojega obstoj je bil pred koncem vojne popolnoma neznan na Dunaju, na katerem pa z danes vsi Dunajčani kot na posebej enega vsega bogastva. Izraze, katere se uporablja v Ameriki glede starega Rockefellerja, se uporablja v Avstriji, če se hoče opisati Sigismunda Bosela. Na stopine je prejšnjih nadvojvod in aristokratov, ki bi bili radi tako bogati kot je Bosel in ki si žele imeti njegove krasne avtomobile. V teku kratkih par let je postal Bosel naravnost mistična oseba. Kljub temu pa je star komaj trideset let in še leta 1915 je bil slabo plačan pomočnik v neki majhni trgovini, kjer je prodajal stare in obnošene obleke.

V onem času, v drugem letu vojne, ko so zasedli Rusi Galicijo ter je pribežalo na deset in deset tisoč raztrganih beguncem v zapadno Avstrijo iz zasedenega ozemlja, je Bosel prvokrat pokazal svoje sposobnosti in svojo moč. Vlada je bila prisiljena prehraniti te nesrečne begunce ter jih oblačiti, a vsled blokade ni bilo mogoče dobiti v Avstriji zadostne množine oblek. Neka avstrijska postava, uveljavljena tekom vojne, je določila, da je treba izročiti vladi vse preobilne zaloge oblek vsake vrste in izdelovalci in trgovci so vsled tega poslali svoje zaloge iz gotovljenih oblek na Madžarsko, ki je bila v onem času pod vladjo Habsburžanov, a je bila samostojna država, s svojo lastno zakonodajo. Vsled tega je bilo avstrijski vladi nemogoče kupiti zadostno množino oblek za begunce iz Galicije.

Nekega dne je stopil prijazen mlad mož, kratke postave, pred mogočene v avstrijskem vojnem ministrstvu na Dunaju ter objavil, da lahko preskrbi obleke za vse begunce za izvanredno nizko ceno, če bi mu dali za to pisano in potrjeno naročilo. Prav do današnjega dne je tajnost, kako mu je moglo dati vojnemu ministrstvu tako pisano naročilo nepoznanemu mladcu, čeprav se glasi, da je igrala neka ženska veliko ulogo v tej transakciji. S podpisom vojnega ministra v žepu je šel Bosel v neko banko, da naprosi kredit. Zgodaj je namreč zapazil, da je pričela izgubljati krona svojo vrednost ter sklepal iz tega, da se mora človek pošteno zadolžiti, če hoče postati bogat. Kar bi mu dale banke na posodo, bi mu bilo treba pozneje vrniti v ničvrednem denarju in cela diferenca bi vsled tega predstavljala njegov čisti dobiček.

Načelniki različnih finančnih zavodov niso bili v onem času toliko bistroumni, da bi pregledali to igro. Dali so Boselu denar na kredit. S tem denarjem je odšel Bosel na Madžarsko, najel v Budimpešti več tovornih vozov, se odpeljal v vse prodajalne z izgotovljenimi oblekami, kar jih je bilo v mestu ter pokupil vse, kar so imeli trgovci na prodaj.

Ko pa imel to veliko zalogo oblek, je zadel na ogromne težkoče, ko jih je hotel spraviti v Avstrijo, kajti madžarska vlada je preprečevala eksportiranje izgotovljenih oblek. Bosel pa je našel pot iz te težkoče. Šel je navzdol k reki ter govoril s kapitanom nekega podonavskega parnika. Rekel je, da je pripravljen deliti dobičke s kapitanom, če bi hotel slednji spraviti zalogo oblek na krov ter jo ponoči spraviti v kako avstrijsko pristanišče ob Donavi. Kapitan je bil zadovoljen s predlogom in čeprav je madžarske carinske straže streljale na parnik, se je Bosel posrečilo vrniti s svojimi oblekami v Avstrijo.

uslužbencev in podrejenih. Tako strašno se boji izgubljati čas pri obedih, da si je dal postaviti kuhinjo v svojem uradu, kjer se pripravljajo njegovo priprosto hrano, obstoječo v glavnem iz frankfurterje in črne kave. Celi dan in večji del noči preživi v banki. Njegova zabava obstaja v sprejemanju velikega števila obiskovalcev in dolgi telefonski pogovori s prijatelji in znanci. Bil je lastnik skoro polovice Dunaja predno si je nabavil črno večerno suknjo. Šele v zadnjem času, odkar so pričeli smatrati njegovo bogastvo za veliko celo v Ameriki in ki prisegajo bogastvo kateregakoli drugega moža v centralni Evropi, se je pričel nekoliko zabavati. V ta namen si je kupil večje število sijajnih avtomobilov. Kot Salomon si gradi tudi krasno palačo.

Pred kratkim, ko so v listih razpravljali o velikih zadregah dunajskega vseučilišča, se je oglašil Bosel pri rektorju ter mu rekel, naj ne varčuje v svojih izdatkih v znanstvene namene, ker je on, Bosel, pripravljen plačati za vse potrebe zavoda. Edini dokaz njegove želje, da postane znan in slaven tudi izven meja svoje lastne dežele, najdemo v ustanovljenju parobrodne črte, Bosel črte, ki naj bi pomagala širiti v deželah onstran morja povest o tem dunajskem parveniju.

Na Dunaju, kjer je pred vojno ponosna finančna aristokracija ponosno nosila pokonci svojo glavo, niso ravno z veseljem pozdravili nenadnega pojava obiskovalca mladega moža. Ne more se pa zaničati, da je tekom vojne mladi Bosel bolj se razumel politični in ekonomski položaj kot pa vsi izvedenci in da je v kratkem času nagradil ogromna bogastva, brez očitne težkoče. Bosel se razlikuje od Stinesa v tem, da je self-made man, ki ni podedoval nikakega premoženja. Prišel je iz revne družine in kot dečka ga je deloma vzdrževala javna dobrotlost.

Ženske prenočišče v Beogradu.
Beograjski ženski klub je otvoril te dni v svojih prostorih, Knežje Ljubice ulica št. 14, prenočišče za ženske, ki prihajajo iz Jugoslavije za nekoliko dni v Beograd, a nimajo tamkaj sorodnikov ali znancev, pri katerih bi mogle prenočiti. Razen prenočišča dobijo lahko tudi zajutrek vse skupaj za 25 dinarjev dnevno.

Poplave v južnih krajih.
Zadnje dni se je vreme v južnih krajih Jugoslavije popolnoma izpremenilo. Po hudem urazu in velikanskih snežnih zametih je nenadoma pričelo deževati in reke silno naraščajo. Predvsem je naraščel Vardar. V ogrožene kraje je bilo odposlano orožništvo in vojaštvo. — Neretva je preplavila celo Neretvansko polje. Materialna škoda je velikanska. Uničena je vsa zimska setev.

POZOR, PLEŠAVCI!
Kadar je svatba ali krstja, imata duhovnik in godec ponavadi nekaj zasluzka. Jaz kot dober godec na nemške in hromatične harmonike ne bi rad videl, če bi pozabili name v takih slučajih. Ob priliki veselje priporočam ravno kar ustanovljen orkester pod imenom "Moderni Cigan".
ANTON SIMČIČ,
14700 Thames Ave., Cleveland, O.
(3x 31-1, 4&7-2)

Izšel je

"Slovensko-Amerikanski Koledar" za leto 1924.

Knjiga je znanstvena, poučna in zabavna vsebine in jo bi moral vsak imeti, ker mu bo mnogo koristila in ga bo v marsičem pomagala.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR JE KNJIGA, KI IMA TRAJNO VREDNOST.

NAROČITE GA NA DANES

Cena s poštnino 40 centov.

Za Jugoslavijo je ista cena.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

5. februarja: Canopic, Cherbourg in Hamburg.	6. marca: Thuringia, Hamburg.
6. februarja: Paris, Havre; Orduna, Cherbourg in Hamburg; Pres. Monroe, Cherbourg.	8. marca: George Washington, Cherbourg, Bremen; Berengaria, Cherbourg; Colombo, Genoa.
7. februarja: America, Cherbourg in Bremen; Cleland, Cherbourg in Hamburg.	11. marca: Pres. Wilson, Trst; Chicago, Havre; Canopic, Cherbourg, Hamburg.
9. februarja: New Amsterdam, Boulogne.	12. marca: Paris, Havre; America, Cherbourg, Bremen.
14. februarja: Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.	15. marca: Aquitania, Cherbourg; Orduna, Cherbourg; Orduna, Cherbourg, Hamburg; New Amsterdam, Boulogne; Conte Verde, Genoa.
16. februarja: Berengaria, Cherbourg; Andania, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg; Dailo, Genoa.	18. marca: Bremen, Bremen.
19. februarja: Albert Ballin, Cherbourg in Hamburg.	20. marca: Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Minnekahda, Cherbourg in Hamburg.
20. februarja: Rochambeau, Havre; Ohio, Cherbourg in Hamburg; Pres. Van Buren, Cherbourg.	22. marca: Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg; Rochambeau, Havre; Saxonia, Cherbourg; Zeeland, Cherbourg.
23. februarja: Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Mongolia, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa.	26. marca: Martha Washington, Trst.
27. februarja: Suffren, Havre; Pittsburgh, Cherbourg in Hamburg.	27. marca: Dailo, Genoa.
1. marca: La Savoie, Havre; Olympic, Cherbourg; Antonia, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	29. marca: La Savoie, Havre; Pres. Harding, Cherbourg; Orea, Cherbourg, Hamburg; Andania, Cherbourg.
4. marca: Stuttgart, Bremen.	2. aprila: Berengaria, Cherbourg.
5. marca: Verdand, Boulogne.	

CUNARD

ANCHOR

ALI NAMERAVATE DOBITI ROJAKE V AMERIKO?

6426 JUGOSLOVANOV BO LETOS PRIŠLO V DEŽELO.

Naj Cunard proga pomaga vašim rojakom, da dobijo list 26. februarja, ki jim da potrebna navodila, ki so potrebna za potovanje v Ameriko.

Vse potnike spremlja do parnika družinski uradniki brez kakšnega posebnega doplačila. Potnikom, ki imajo Cunardove vozne listke, nikdar ni treba čakati, ker odlopije iz Evrope večkrat v tednu kak parnik te črte.

Vozni listki Cunard proge so veljavni za najhitrejšje parnike na svetu.

Za nadaljna pojasnila se obrnite na našega mestnega agenta.

V Jugoslavijo u 9 dneh.

Vaske soboto odpluje eden morskih velikansov

AQUITANIA 45,674 ton

MAURETANIA 36,704 ton

BERENGARIA 52,022 ton

Razkočne kabine 2. razreda z 2-4-8 posteljami. Prekrasne jedilnice, kadnice in počivališča. Pokrit krov za šotanje. Domača kuhinja. Domača udobnost. Brezskrbnost.

Nakaznice denarja potom Cunard, izplačljive v Jugoslaviji hitro, sigurno, zaupno. Za karte in navete vprašajte pri najbližnjem agentu v svojem kraju.

CUNARD ANCHOR LINE

25 Broadway New York.

New York, Plymouth, Havre, Paris

PARIS 6. februarja

New York, Havre, Paris

ROCHAMBEAU 26. februarja

SUFFREN 27. februarja

LA SAVOIE 1. marca

CHICAGO 11. marca

New York, Vigo (Spain), Bordeaux

LA BOURDONNAIS 4. marca

Liste za navodila lokalnim agentu ali na glavni urad: 19 STATE STREET, NEW YORK

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

K DOB je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati valed naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvovrstne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Tudi oni ki še niso ameriški državljan, morejo potovati v stari kraj na obisk, toda potrebno je, da se povrno tekom šestih mesecev in so pripravljeni brez vane nepravilke v to deželo.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnika ali pa svojca iz starega kraja, naj nam piše za pojasnila in navodila. Jugoslovanska letna kvota znaša 6426 novih priseljencev.

Za potne stroške izplačuje po našem naročilu JADRANSKA BANKA tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

POTREBUJE se dobre dogarje.

Vprašajte pri:
Max Fleischer,
475 McNeil Street
Memphis, Ten.

Požar v nar. gledališču.

V soboto 12. januarja ponoči je nastal v podstrešju narodnega gledališča v Subotici velik požar, ki je uničil skoraj celo streho. Gaseenje je bilo radi vetra in hudega mraza silno oteženo. Kako je požar nastal, ni znano.

KOLEDAR

za leto 1924

STANE SAMO 40c

Naročite ga takoj, da ne boste brez njega

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

ZA DOLGE ZIMSKE VEČERE.

Vas razveseli pravi glasni garantiran Victor gramofon in slovenski poskočnice in petje isto Victor iz dela kateri so najboljši in najglasnejši kar jih svet izdela. IVAR PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa. jih ima v zalogi, on je edini slovenski trgovec v celni Ameriki na Victor blago. Pišite mu po brezplačni karti.

Vasak poveč bi moral imeti novo izdajo

"PESMARICA GLAZBENI MATICE"

Za štiri moške glasove

Uredil Matej Hubad

Knjiga ima 296 strani, ter vsebuje 103 najboljših in najnovejših pesmi s notami.

Cena s poštnino \$3.00.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

RAVNOKAR JE IZŠLA

NAJVEČJA ARABSKA

SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrovanja izdaja.

Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.—

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St.

New York City, N. Y.